

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/149/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatar@audit.gov.mn Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн: Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг.....	Error! Bookmark not defined.
Аудитын гол асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	8
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	12
3.5.3 Нэмэлт төсөв	13
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 <p>ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АРХАНГАЙ АЙМАГ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР</p> <p>Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг, Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139, Утас/Факс: (976) 7033 3141, Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn</p> <p>2024.02.25 № 130 танай _____-ны № _____-т</p>	<p>АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦЭНХЭР СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Б.НЯМЖАНЦАН ТАНАА</p>
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p>	
Асуудлыг онцолсон хэсэг	
<p>Цэнхэр сумын ЭМТ нь тайлант онд ЭМЯ-аас 42,622.7 мянган төгрөгийн бараа материал, 105,654.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.</p>	
Аудитын гол асуудал	
<p>Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 21.0 хувиар өссөн байна.</p>	
Бусад асуудлын хэсэг	
<p>Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 26 үндсэн зорилтын хүрээнд 126 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Цэнхэр сумын Засаг дарга 91.0 хувьтай үнэлсэн байна.</p>	
Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага	
<p>Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.</p>	

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>201,044,476.94</u>	<u>256,784,253.30</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	134,704,326.22	150,641,796.74
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	134,704,326.22	150,641,796.74
3121	Төгрөг	134,704,326.22	150,641,796.74
31211	Төрийн сангийн харилцах	134,704,326.22	150,641,796.74
33	АВЛАГА	4,496,939.00	46,748,396.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	46,748,396.00
335	Бусад авлага	4,496,939.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,496,939.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	61,843,211.72	59,394,060.56
351	Түүхий эд материал	55,933,873.72	55,966,586.56
35110	Тусгай зориулалттай материал	18,485,812.00	23,194,012.00
35130	Эм боох материал	37,448,061.72	32,772,574.56
354	Хангамжийн материал	5,909,338.00	3,427,474.00
35410	Бичиг хэргийн материал	535,300.00	696,300.00
35420	Аж ахуйн материал	2,820,784.00	1,912,784.00
35460	Хүнсний материал	2,553,254.00	818,390.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>566,620,388.96</u>	<u>642,146,513.14</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	566,620,388.96	642,146,513.14
392	Биет хөрөнгө	553,318,388.96	628,844,513.14
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	465,948,863.00	465,948,863.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 68,539,036.74	- 86,505,002.10
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	86,058,840.00	131,058,840.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 31,857,589.70	- 43,509,256.34
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	190,501,634.98	222,232,272.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 93,679,793.84	- 65,340,116.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,900,309.00	16,144,660.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 14,014,837.74	- 11,185,747.59
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	820,166.00	820,166.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 820,166.00	- 820,166.00
393	Биет бус хөрөнгө	13,302,000.00	13,302,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	13,002,000.00	13,002,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>767,664,865.90</u>	<u>898,930,766.44</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>767,664,865.90</u>	<u>898,930,766.44</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	- 207,384,429.72	-76,118,529.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	- 207,384,429.72	- 207,384,429.72
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	131,265,900.54
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	677,498,247.39	677,498,247.39
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>767,664,865.90</u>	<u>898,930,766.44</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	908,055,046.24	1,000,998,242.42
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	88,107,806.24	143,780,605.36
120	Нийтлэг татварын бус орлого	88,107,806.24	143,780,605.36
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	88,107,806.24	143,780,605.36
1200044	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,275,000.28	105,654,826.20
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	85,832,805.96	38,125,779.16
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	819,947,240.00	857,217,637.06
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	794,240.00

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	794,240.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	17,200,000.00	21,305,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	17,200,000.00	21,305,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	802,747,240.00	835,118,197.06
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	802,747,240.00	835,118,197.06
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	808,508,619.71	866,835,191.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	808,508,619.71	866,835,191.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	808,508,619.71	866,783,262.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	416,785,533.69	503,623,261.03
210101	Үндсэн цалин	267,355,882.94	353,002,523.93
210102	Нэмэгдэл	109,338,433.75	110,633,324.90
210104	Урамшуулал	32,943,664.00	34,888,266.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,147,553.00	5,099,146.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,578,919.05	64,126,582.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,512,097.50	44,787,768.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,879,066.93	5,269,149.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,229,182.93	4,034,919.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	723,530.93	912,247.90
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,235,040.76	9,122,497.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,266,853.40	15,162,990.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,988,047.62	5,262,990.65
210302	Түлш, халаалт	7,944,105.78	9,418,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	334,700.00	481,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,175,071.60	76,388,270.00
210401	Бичиг хэрэг	12,243,620.00	15,490,050.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,449,638.60	33,974,340.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,350,000.00	3,841,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	380,000.00	22,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,962,798.00	23,060,880.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	20,789,015.00	-
2105	Нормативт зардал	191,957,389.16	132,191,028.82
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	173,342,534.26	110,379,236.82
210502	Хоол, хүнс	18,222,854.90	21,811,792.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	392,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,326,839.00	21,697,970.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,645,707.00	3,615,250.00
210604	Урсгал засвар	18,681,132.00	18,082,720.00
2107	Томилолт, зочны зардал	992,000.00	3,176,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	992,000.00	3,176,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	620,520.00	1,140,938.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	84,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	72,500.00	80,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	440,020.00	476,488.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,805,493.81	49,276,221.64
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,884,336.00	14,529,770.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,921,157.81	34,746,451.64
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	51,929.35
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	51,929.35
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	51,929.35
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	99,546,426.53	134,163,050.92

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	2,897,150.38
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	2,897,150.38
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	- 2,897,150.38
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>99,546,426.53</u>	<u>131,265,900.54</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>896,993,040.00</u>	<u>810,469,241.06</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	896,993,040.00	810,469,241.06
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	794,240.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	794,240.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	17,200,000.00	21,305,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	17,200,000.00	21,305,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	879,793,040.00	788,369,801.06
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	879,793,040.00	788,369,801.06
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>704,474,283.27</u>	<u>794,531,770.54</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	704,474,283.27	794,531,770.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	704,474,283.27	794,479,841.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	416,785,533.69	503,623,261.03
210101	Үндсэн цалин	267,355,882.94	353,002,523.93
210102	Нэмэгдэл	109,338,433.75	110,633,324.90
210104	Урамшуулал	32,943,664.00	34,888,266.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,147,553.00	5,099,146.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,578,919.05	64,126,582.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,512,097.50	44,787,768.40
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,879,066.93	5,269,149.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,229,182.93	4,034,919.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	723,530.93	912,247.90
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,235,040.76	9,122,497.44
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	13,624,000.00	15,162,990.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,189,715.00	4,558,021.92
210302	Түлш, халаалт	8,774,285.00	10,123,768.73
210303	Цэвэр, бохир ус	660,000.00	481,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,552,815.13	62,673,371.00
210401	Бичиг хэрэг	12,304,950.00	14,060,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,382,648.13	29,452,401.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,350,000.00	3,841,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,590,000.00	1,605,220.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,925,217.00	13,714,200.00
2105	Нормативт зардал	119,447,759.40	94,335,668.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	94,804,093.00	70,614,480.50
210502	Хоол, хүнс	16,826,916.40	20,376,188.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,816,750.00	3,345,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,988,400.00	35,711,260.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,047,700.00	16,110,450.00
210604	Урсгал засвар	12,940,700.00	19,600,810.00
2107	Томилолт, зочны зардал	992,000.00	3,176,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	992,000.00	3,176,000.00

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	620,520.00	1,140,938.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	84,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	72,500.00	80,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	440,020.00	476,488.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,884,336.00	14,529,770.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,884,336.00	14,529,770.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	51,929.35
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	51,929.35
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	51,929.35
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>192,518,756.73</u>	<u>15,937,470.52</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	67,132,900.00	7,514,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	67,132,900.00	7,514,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	67,132,900.00	7,514,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	67,132,900.00	7,514,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>67,132,900.00</u>	<u>-7,514,900.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	125,385,856.73	15,937,470.52
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		134,704,326.22
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	134,704,326.22	150,641,796.74

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,551,048.23	677,498,247.39	891,085,026.13	83,964,269.49
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	683,700,596.41	683,700,596.41
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,551,048.23	677,498,247.39	207,384,429.72	767,664,865.90
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	297,551,048.23	677,498,247.39	207,384,429.72	767,664,865.90
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	297,551,048.23	677,498,247.39	207,384,429.72	767,664,865.90
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	131,265,900.54	131,265,900.54
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	297,551,048.23	677,498,247.39	-76,118,529.18	898,930,766.44

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,071,394,900.00	794,479,841.19	276,915,058.81	72.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,071,394,900.00	794,479,841.19	276,915,058.81	70.83

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,071,394,900.00	794,479,841.19	276,915,058.81	70.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	683,982,000.00	503,623,261.03	180,358,738.97	83.99
210101	Үндсэн цалин	425,857,800.00	353,002,523.93	72,855,276.07	89.49
210102	Нэмэгдэл	161,893,600.00	110,633,324.90	51,260,275.10	100.46
210104	Урамшуулал	85,355,900.00	34,888,266.20	50,467,633.80	42.06
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10,874,700.00	5,099,146.00	5,775,554.00	42.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	85,702,400.00	64,126,582.01	21,575,817.99	85.55
210201	Тэтгэврийн даатгал	58,510,600.00	44,787,768.40	13,722,831.60	87.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6797800	5,269,149.05	1,528,650.95	87.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5438500	4,034,919.22	1,403,580.78	84.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,359,600.00	912,247.90	447,352.10	76.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,595,900.00	9,122,497.44	4,473,402.56	76.06
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,180,600.00	15,162,990.65	17,609.35	99.88
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,574,400.00	4,558,021.92	16,378.08	99.64
210302	Түлш, халаалт	10,125,000.00	10,123,768.73	1,231.27	99.99
210303	Цэвэр, бохир ус	481,200.00	481,200.00	0.00	100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	74,297,700.00	62,673,371.00	11,624,329.00	60.61
210401	Бичиг хэрэг	15,266,300.00	14,060,550.00	1,205,750.00	72.24
210402	Тээвэр, шатахуун	34,049,700.00	29,452,401.00	4,597,299.00	71.79
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,404,000.00	3,841,000.00	1,563,000.00	37.08
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,094,200.00	1,605,220.00	1,488,980.00	46.69
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,483,500.00	13,714,200.00	2,769,300.00	47.1
2105	Нормативт зардал	128,765,200.00	94,335,668.50	34,429,531.50	53.19
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	92,376,100.00	70,614,480.50	21,761,619.50	58.02
210502	Хоол, хүнс	31,057,200.00	20,376,188.00	10,681,012.00	47.4
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,331,900.00	3,345,000.00	1,986,900.00	26.41
	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,611,600.00	35,711,260.00	6,900,340.00	41.61
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	17,875,000.00	16,110,450.00	1,764,550.00	12.35
210604	Урсгал засвар	24,736,600.00	19,600,810.00	5,135,790.00	47.87
2107	Томилолт, зочны зардал	3,393,000.00	3,176,000.00	217,000.00	50.82
210702	Дотоод албан томилолт	3,393,000.00	3,176,000.00	217,000.00	50.82
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,500,000.00	1,140,938.00	359,062.00	1.54
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	500,000.00	50,000.00	90.91

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	84,450.00	35,550.00	70.38
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	80,000.00	0.00	100
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	750,000.00	476,488.00	273,512.00	63.53
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,962,400.00	14,529,770.00	21,432,630.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,962,400.00	14,529,770.00	21,432,630.00	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,071,394,900.00	809,291,001.06	262,103,898.94	
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	21,305,200.00	21,253,270.65	51,929.35	
132001	Орон нутгийн төсвөөс	21,305,200.00	21,253,270.65	51,929.35	
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,050,089,700.00	923,868,301.06	262,103,898.94	
131104	Дээд шатны төсийн захирагчийн	135,882,500.00	135,882,500.00	0.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	914,207,200.00	787,985,801.06	126,221,398.94	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		134,704,326.22	-	134,704,326.22
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		150,641,796.74	-	150,641,796.74
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	30	30	0	
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	24	24	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	-	100

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 448,007.6 мянган төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Цалингийн журналын бичилтийг шалгахад 1-12 сарын 448,007.6 мянган төгрөгийн олговол зохих цалингийн дүнгээр цалингийн зардлын данс руу бичилт хийгээгүй, цалингийн суутгалуудаас зардал бичилт хийсэн

Аудитаар нийт 4,535.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрч, зөвлөмж хүргүүлээ.

Аудитаар илэрсэн 4,535.0 мянган төгрөгийн зөрчлөөс залруулагдаагүй 1 зөрчилтэй асуудал илэрсэн нь гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 7,499.7 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1 Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсөв хөрөнгөөр худалдан авсан сандал 2,035.0 мянга, асар 2,500.0 мянга, нийт 4,535.0 мянган төгрөг болох үндсэн хөрөнгийг аж ахуйн бараа материалын дансанд бүртгэсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1. "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", ТӨБЗГ-ын 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 4.1.3. "Энэ журмын 4.1.1-д заасан хөрөнгийг хүлээн авч буй хуулийн этгээд тухайн иргэн, хуулийн этгээдийн зөвшөөрлийг албан ёсоор авч үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгөөр нь ангилан, ашиглах хугацаа, чанар байдлыг нь харгалзан ашигласан хугацааны элэгдэл, хорогдлын шимтгэлийг тооцож данс бүртгэлдээ тусгана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, ТӨБЗГ-ын 271 дүгээр тогтоолоор арга хэмжээ авах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2024 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Зөвлөмжийн биелэлтийг тооцож, нотлох баримтыг хангуулан 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны дотор Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Үндсэн хөрөнгийн журналын бичилт буруу	1	448,007.6			1	448,007.6	1	448,007.6				
Дүн	1	448,007.6			1	448,007.6	1	448,007.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгөнд бүртгээгүй	1	4,535.0					1	4,535.0				
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган

төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Мэдээлэл дутуу байршуулсан	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах ажиллагаанд харьцуулалт хийж, үнийн судалгаа авч шийдвэрлээгүй	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Нийт дүн	2	0			2	0		